КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

АРХІТЕКТУРНИЙ

(факультет)

ДИЗАЙНУ

(кафедра)

АТЕСТАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему «Дизайн холу та читального залу бібліотеки імені Вернадського»

Виконав: студент **4** курсу, групи **ДН-41**
за спеціальністю **022 «Дизайн»**
(шифр і назва напряму підготовки, спеціальності)

Іваненко Ганна В'ячеславівна
(прізвище, ім'я та по батькові)

Консультанти: _____
(наук. ступінь, посада, прізвище та ініціали)

Керівник доц. Щеглов С.П._____
(наук. ступінь, посада, прізвище та ініціали)

Рецензент Науково-методична комісія спеціальності
(наук. ступінь, посада, прізвище та ініціали)

Робота містить власні проектні пропозиції. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____
(підпис, ініціали та прізвище здобувача)

Київ - 2022 р.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Факультет_____Архітектурний_____

Кафедра_____ДИЗАЙНУ_____

Освітньо-кваліфікаційний рівень_____Бакалавр_____

(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Завідувач кафедри

професор, д.арх_____Ю.В.Третяк

“____” _____2022року

З А В Д А Н Н Я

НА АТЕСТАЦІЙНУ БАКАЛАВРСЬКУ РОБОТУ СТУДЕНТА

(прізвище, ім’я, по батькові)

1. Тема роботи_____

_____

(прізвище, ім’я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від «25» «березня»2022 року № 460/2

2. Термін виконання студентом роботи 10.02.2022 – 20.06.2022р._____

3. Вихідні дані до роботи_____*Ситуаційний план, Генеральний план, плани, фасади архітектурного об'єкту*_____

_____

_____

4. Зміст атестаційної бакалаврської роботи (перелік питань, які потрібно розробити)_____

_____

_____

_____

_____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов’язкових креслень) *Ситуаційний план, Генеральний план, план приміщення, розгортки стін, розріз, план стелі, деталі; Відображення роботи в матеріалі*_____

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	*Керівник*		
2			
3			

7. Дата видачі завдання *14.02.2022 року*

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	*Видача завдання*	*14.02.2022*	
2	*Збір матеріалу*	*14.02. –7.04.2022*	
3	*Виконання клаузури*		
4	*Розробка ескізу, пояснювальної записки - І розділу*	*7.04. –28.04.2022*	
5	*Оцінка ескізу*	*28.04.2022*	
6	*Подальша розробка пояснювальної записки, графічної частини і роботи в матеріалі*	*29.04. –12.06.2022*	
7	*Передзахист*	*10.06 – 13.06.2022*	
8	*Перевірка роботи на відсутність плагіату*	*13.06. –16.06.2022*	
9	*Підготовка експозиції і доповіді*	*13.06. –19.06.2022*	
10	*Захист роботи*	*20.06. –24.06.2022*	

Студент _____ **Іваненко Г.В.**
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ **доц.Щеглов С.П.**
(підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ ПОЯСНЮВАЛЬНОЇ ЗАПИСКИ

ВСТУП……..... 5

РОЗДІЛ І. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ХОЛУ ТА ЧИТАЛЬНОГО ЗАЛУ БІБЛІОТЕКИ……..... 8

1.1. Аналіз літературних джерел по дизайну інтер’єрів бібліотек та читальних залів……..…….…….... 11

1.2 Дослідження світової проектної практики дизайну інтер'єру сучасних бібліотек…….....16

1.3. Вивчення нормативної бази проектування бібліотеки……..... 19

РОЗДІЛ ІІ. ЗАСОБИ І ПРИЙОМИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕР’ЄРУ

2.1. Вихідні дані..... 26

2.2. Концепція інтер’єру..... 27

2.3. Функціонально-планувальне і об’ємне-просторове рішення приміщення бібліотеки……..... 28

2.4. Композиційне рішення інтер'єру житла для фахівців..... 31

2.5. Меблі та обладнання..... 42

РОЗДІЛ ІІІ. ДИЗАЙН РОЗРОБКА ЕЛЕМЕНТУ МЕБЛІВ

3.1. Аналоги..... 43

3.2. Функціональні, технологічні та конструктивні особливості…….48

ВИСНОВКИ.....50

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ 51

Вступ

Тема моєї дипломної роботи «Дизайн холу та читального залу бібліотеки імені Вернадського». Моє завдання-виконати дизайн проект, який гармонійно вписувався б у загальну концепцію будівлі та вже існуючого інтер'єру інших приміщень, був би ергономічним у використанні, естетичним і повністю виконував свою функцію для людей, які відвідуватимуть бібліотеку.

Крім цих завдань, дуже важливо зберегти первозданну цілісність ідеї архітекторів та дизайнерів, які працювали над цією будівлею, щоб новий інтер'єр не мав чужорідний вигляд.

Актуальність обраної мною теми, зумовлена тим, що в Україні дуже багато цікавих, унікальних будівель минулого століття, але у зв'язку з нинішнім стрімким технологічним процесом деякі будівлі потребують оновлення, щоб зробити їх ще більш функціональними, ергономічними та привабливими для нового покоління.

Бібліотека Вернадського була збудована у 1976-1989 архітекторами Гопкала В.І., Гречини В.М. и Песковского В.П. Вона виконана в стилі неокласицизму у суміші з радянським модернізмом (постмодернізм), що обумовлено функціональністю масивних форм і конструкцій, що є актуальним і сьогодні.

В архітектурі ж інтенсивне освоєння класичної спадщини (класицизму і ренесансу) на якійсь стадії так само призвело до появи оригінальних концепцій інтерпретації ордерної художньо-композиційної системи-до того, що називалася тоді "живою класикою" , в якій вже проглядалися риси оригінальних концепцій формоутворень.

У цій полярності художніх концепцій формоутворення можна бачити і якийсь дуже важливий етап підготовки високого художнього рівня творів 20-х років.

«Ми повинні, поглиблено працюючи над теоретичною стороною даного питання, вести систематичну і наполегливу роботу з критичного освоєння архітектурної спадщини, а також критично розбирати сучасну практику даної галузі будівництва як у нас, так і за кордоном.» [1]

Адже радянській художній культурі дісталася не тільки надзвичайно оригінальна спадщина авангарду образотворчого мистецтва, що почав бурхливо генерувати нові формотворчі і стилю утворюючі ідей в роки Першої світової війни в умовах відомий ізоляції від впливу зарубіжних пошуків і продовжував генерувати нове області формоутворення і вперше п'ятиріччя після 1917 року коли ще зберіглася відносна культурна ізоляція. Радянській культурі дістався і один з найвищих за художнім рівнем варіантів архітектурний неокласики, яка стала найважливішим фундаментом художності новаторських течій 20-х років і надійним запобіжним валом від вплив стилю стилістики модерну. [2]

Однією з ключових завдань розробки дизайн- ідеї є створення відповідної атмосфери для приміщення, у якому передбачається тривала наукова діяльність. Це включає вимоги, як: хороше природне світло, яке чудово забезпечується за рахунок круглих отворів по площі всієї стелі і великих вікон уздовж зовнішньої стіни; штучне освітлення за столами, щоб не навантажувати очі у похмуру погоду чи вечірній час; ергономічні меблі, приглушена кольорова гама, які повинні сфокусувати безпосередньо на роботі, а не відволікати на сторонні речі.

Колірна гама - це окремий елемент інтер'єру, тому що вона відіграє важливу роль у створенні настрою та атмосфери відвідувачів бібліотеки. Вона має говорити про статусність місця, оскільки національна бібліотека імені В.І. Вернадського входить до найбільших бібліотек світу, за обсягом фонду та площі приміщень бібліотека України, головний науково-інформаційний центр держави, науково-дослідний інститут Відділення історії, філософії та права НАН України. Входить до двадцятки найбільших національних бібліотек світу. [3]

Крім статусу, колір повинен налаштовувати на роботу і підвищувати працездатність, щоб людина змогла сконцентруватися на книгах і ніщо навколо не відволікало її. Колірне рішення - одне з найважчих завдань: приміщення не повинно бути занадто яскравим і помітним, щоб не дратувати відвідувача протягом тривалого часу там, але воно так само не повинно бути нудним і звичайним, колір повинен створити певний стиль, який надовго запам'ятається і змусить відвідувача повертатися знову та знову.

Ще одним нелегким завданням дизайнера, з яким доводиться стикатися в даному проекті, є робота з великим простором. Це означає, що потрібно грамото підійти до зонування такої великої площі, щоб використати її максимально корисно, дати можливість певній кількості людей знаходиться одночасно в одному приміщенні та забезпечити комфортною обстановкою кожного-і тих, які приходять займатися індивідуально, але також і для груп людей, яким потрібне місце для наради. Оскільки бібліотека Вернадського призначена для людини будь-якого статусу, віку та становища, вона повинна бути настільки ж функціональною у своєму застосуванні та послужити своїм комфортом та благоустроїм для кожного, хто прагне отримати нові знання та завзято займатися у бібліотеці.

РОЗДІЛ І. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ІНТЕР'ЄРІВ БІБЛІОТЕКА ТА ЧИТАЛЬНИХ ЗАЛІВ.

Термін «бібліотека» заснований на латинському liber, що означає «книга» або «документ», що міститься в латинських libraries «колекція книг» і librarium «Контейнер для книг». Бібліотечна архітектура була одним з наріжних каменів професії з перших днів сучасності. Вона виконує особливу функцію в суспільстві. Бібліотечні будівлі - це місця навчання, збору та вивчення. Люди часто формують сильні емоційні асоціації з бібліотеками у своєму житті. Бібліотека часто надає тихі та сприятливі місця для занять, а також загальні зони для групового вивчення та спільної роботи, і може надавати громадські зручності, такі як комп'ютери та доступ до Інтернету. [4]

Бібліотека - це центр знань, діяльності і технологій, які можуть бути амбі тними по масштабу і дизайну. Щоб створити відповідні, безпечні і комфортні п риміщення для навчання, читання, досліджень і навіть спілкування, дизайнерам необхідно знати принципи сучасного дизайну.

Нині очікування від бібліотек високі. Дизайнери, архітектори і інженери працюють над створенням яскравого екстер'єру і інтер'єрів, щоб притягнути увагу самих різних людей. Багато хто з цих проектів зосереджений на різних умовах взаємодії і націлений на адаптивність, а також на сильне почуття місця. [1]

При проектуванні приміщень всередині бібліотеки, необхідно ретельно вивчити специфіку експлуатації та особливості роботи з нею. У контексті приміщення читального залу потрібно враховувати багато факторів, які впливають на якісну діяльність всередині цього приміщення.

Однією з найголовніших завдань дизайнера полягає не тільки в тому, щоб створити гарний інтер'єр, але щоб будь-якій людині, незалежно від статі, віку, соціального статусу, місця роботи було затишно знаходиться в середовищі, створеної дизайнером. Враховуючи те, що в бібліотеці передбачається

проводити чималу кількість часу, особливо якщо мова йде про тривалу і трудомістку наукову діяльність або підготовку до іспитів або просто за прочитанням художньої літератури, людині має відчувати комфорт весь цей час. Це означає, що його потрібно забезпечити хорошим освітленням, щоб він не зіпсував зір; надати ергономічне сидіння щоб не було проблем зі спиною і створити атмосферу, в якій можна сконцентруватися і підготувати всі фактори, щоб людина могла бути працездатним протягом тривалого часу, але одночасно з цим не відчувати втоми.

Це завдання досить нелегка, проте вивчаючи матеріал на просторах Інтернету і аналізую роботи деяких авторів, можна було виявити закономірні моменти, які притаманне одній конкретній темі.

Рисунок 1.1 KAAN Architecten
Утопія, Бельгія
2018 р.

На сьогоднішній день дизайнери вдаються до самих різних засобів, матеріалів, технологій, щоб створити потрібний образ, який вони вибрали для того, щоб підкреслити ідею, яку вони прагнуть втілити.

Рисунок 1.2 Бібліотека Крусен-Мюррей. Kreizenbeck Constructors. Коледж Айдахо.

Рисунок 1.3. Бібліотека у Дубліні. Carr Cotter & Naessens. 2014р.

Переглядаючи деякі приклади, потрібно звернути увагу на те, як автори вирішують завдання з компонуванням простору, яку атмосферу вони створюють за допомогою джерел світла, яку підбирають меблі і матеріали. На всіх прикріплених зображеннях, не дивлячись на принципову різницю в подачі, присутні деякі схожі елементи, що допомагає усвідомити, що можна використовувати для подальшої роботи.

1.1. Аналіз літературних джерел по дизайну інтер’єрів бібліотек та читальних залів.

Дизайн став невід'ємною частиною сучасного світу, так як люди стали все більше і більше сприймати матеріальний світ через призму естетичних стандартів краси і в наш час це необхідно не тільки для людей з вищого суспільства, як це було раніше, але це стало необхідністю для кожної людини. Дизайн відкриває широкі можливості матеріалізації естетичних ідей, нові горизонти краси і величі людини. Дизайн, це унікальне за своєю природою явище, затребував безліч природних обдарувань людини, цінності естетики, етики, поваги і турботи про людей.

Колись бібліотека була тихим святилищем для книг, але сьогодні - завдяки новим технологіям і новаторському дизайну - його сучасні інтерпретації далекі від тихої і потаємної атмосфері, яку ми звикли уявляти, говорячи про храм знань - бібліотеку. Зайдіть в найсучасніші бібліотеки в світі і ви виявите динамічні механізми і грамото структуроване простору, які можуть включати в себе від студій звукозапису подкастів до лабораторій розробки ігор. Роботизовано система з пошуку книг створила шлях для об'єднання простору, роблячи акцент на мистецтві, перетворивши бібліотеку в соціальну сферу.

Згідно з аналізом відвідуваності бібліотеки США, проведеним дослідницьким центром Pew, то було з'ясовано, що покоління «Міленіум» використовують бібліотеки більше, ніж будь-яке інше покоління до них. В результаті такого рішення послуг і простору, еволюціонує розвиток покоління з вродженим цифровим мисленням. Однак одна традиція залишилася незмінною: саме мистецтво так гармонійно може об'єднати такі різні функції. У дусі будівель, таких як Бібліотека Трініті-коледжу Дубліна, сучасні установи призначені для натхнення. Хоча історики вважають, що 17-е століття є "золотим століттям бібліотек", ці сучасні проекти дозволяють припустити, що Бібліо-розсилка йде повним ходом.

Для того, щоб правильно поставити цілі і завдання перед тим, як почати роботу над проектом, потрібно розібратися в типах бібліотек і для кого вони бувають:

1. Дослідницькі бібліотеки

- містить колекцію матеріалів з одного або декількох предметів;
- підтримує наукові або вчені дослідження;
- прагне забезпечити доступ до всіх необхідних матеріалів;
- часто Національна або академічна бібліотека;
- включає первинні та вторинні джерела;
- підтримує постійні колекції;
- Велика спеціальна бібліотека, яка може містити дослідницьку бібліотеку у своїй галузі.

2. Цифрові бібліотеки

- цифрова інформація та ресурси будинку;
- визначається як організація, а не послуга;
- зазвичай надає предмети легко і доступно;
- несе відповідальність за надання майбутнього доступу до матеріалів.

3. Академічні бібліотеки

- в університетських і коледжах.
- націлений на обслуговування студентів, викладачів та інших академічних установ.
- допоможіть покращити культуру читання у всьому світі.
- надає ресурсний зв'язок, підтримку досліджень та консультації.
- будинок надійної, актуальної та поточної інформації в різних дисциплінах.

4. Дитячі бібліотеки

- містять колекції книг, призначених для юнацьких читачів.

- часто зберігається в окремих кімнатах у публічних бібліотеках.
- зазвичай надають такі послуги, як розповідання історій для дошкільних дітей, малюків і немовлят, а також програми після школи.
- прагніть розвивати навички ранньої любові до читання та грамотності.

5. Публічна бібліотека

- також називається бібліотеки громадського кредитування.
- обслуговування громадськості.
- може бути частиною системи по всьому округу, і в цьому випадку громадяни можуть використовувати всі філії, якщо вони мають активну бібліотечну картку.
- майже всі матеріали доступні для запозичення.
- зазвичай випускають бібліотечні картки членам спільноти, які хочуть позичити книги.
- співробітники бібліотеки відповідають за деталі часу запозичення та кількості запозичених предметів.
- відвідувачі міста часто можуть отримати картку публічної бібліотеки.

Елементи сучасного дизайну бібліотеки

- *1. Меблювання*

Меблі в бібліотеці відіграватимуть вирішальну роль у покращенні досвіду відвідувачів. Необхідно підбирати меблі, яка допоможе досягти різних цілей: будь то сприяння полегшення контактів, виховання творчості або показ колекцій.

Бажано уникати блокових, важких меблів і замість цього використовувати лаконічні меблі, які можна легко переміщати, щоб простір ставало більш гнучким. Розглянути можливість:

- *ергономічні столи*
- *гладкі поверхні;*
- *забезпечити відвідувача місцем для зберігання особистих речей;*
- *модульні елементи меблів;*
- *пересувні стелажі.*

2. Можливість трансформації

В ідеалі, Сучасна архітектура бібліотек дає можливість відвідувачам трансформувати таким чином, як вони або суспільство того хочуть. Бібліотеки стають більше, ніж просто простором для запозичення книг-це простір для співпраці та налагодження контактів.

Оскільки бібліотеки набувають більше цифрових матеріалів, вони можуть дозволити собі присвятити менше місця фізичним предметам. Сучасна бібліотека надає багатофункціональний простір для людей, щоб взаємодіяти і вивчати нові навички. По суті, це місце зустрічі, цифрова студія, коворкінг, лабораторія і багато іншого.

Багато сучасних бібліотек також беруть ідеї з мерчандайзингу з роздрібних магазинів для збільшення циркуляції потоку людей і більш ергономічного розташування.

Щоб дати відвідувачам таку можливість, слід взяти до уваги *такі зони*:

- Кафетерій;
- Громадські Місця для зустрічі;
- мобільні та ергономічні меблі;
- Комп'ютери;
- скляні стіни та панорамні вікна для забезпечення достатньої кількості світла;
- зони відпочинку (затишне приміщення, зручні меблі меблів, приємна атмосфера і т. д);
- Зв'язок з природою;

- Конференц-зали, які можуть трансформуватися в інший простір.

Сучасний дизайн бібліотеки заохочує багатофункціональність предметів і зв'язок між ними. Природне світло, відкриті простори та різноманітні функції також є їх невід'ємною частиною.

Таким чином, за допомогою грамотного дизайнерського рішення, нових технологій можна долучити інтерес до читання саморозвитку у людей різного віку і не тільки. [5]

1.2 Дослідження світової проектної практики дизайну інтер'єру сучасних бібліотек.

Серед інших дизайнерів і архітекторів, які працювали над проектами для бібліотек, особливо мені хотілося б відзначити норвезького дизайнера Snøhetta, який створив центральну бібліотеку в Калгарі, Канада.

Будівля, розроблена у співпраці з DIALOG, спрямована на те, щоб щорічно вітати в два рази більше відвідувачів, виконуючи життєве важливу роль для швидко розширюється міста. Публічна бібліотека Калгарі є однією з найбільш активно використовуваних бібліотечних систем в Північній Америці, де більше половини її жителів є активними власниками карт. [6]

Ця споруда є яскравим прикладом того, наскільки дизайн може залучити звичайного перехожого з одного лише першого погляду і спонукає його не просто пройти повз, а розглянути якомога більше як зовні, так і всередині і виникає бажання взяти книгу і залишитися всередині довше. Це одне з важливих цілей, які зміг досягти автор.

Рисунок 1.4. Центральна бібліотека Калгарі. Snøhetta, DIALOG.2018 р. Канада.Фасад [6]

Рисунок 1.5. Центральна бібліотека Калгарі. Snøhetta, DIALOG. 2018 р. Хол[6]

Рисунок 1.6. Центральна бібліотека Калгарі. Snøhetta, DIALOG. 2018 р. [6]

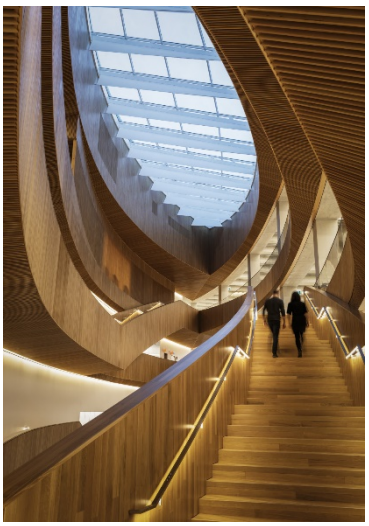

Рисунок 1.7. Центральна бібліотека Калгарі. Snøhetta, DIALOG. 2018 р.Сходинки[6]

Архітектор спроектував нову центральну бібліотеку для Калгарі, надихаючись арко подібними формами з провінції Чинук. Фасад включає в себе взаємопов'язані гексагональні візерунки, що дозволяє кожній стороні будівлі приймати однакове значення і виглядати так, як це може служити головним фасадом бібліотеки. Сучасний дизайн, який закруглюється за формою

залізничних колій, який виконаний всередині із західного червоного кедра, що дозволяє плавним формам об'єднувати природу з сучасним дизайном. [7]

Дивлячись на внутрішній дизайн цієї бібліотеки варто відзначити ті моменти, які приваблюють найбільше. В першу чергу варто звернути увагу на те, що всі великі площі оброблені натуральним матеріалом, а саме деревом. Воно не тільки екологічно, але і створює дуже затишну і теплу атмосферу в якій приємно залишатися тривалий час.

Сама колірна гамма бібліотеки виконана в натуральних, стриманих, майже монохромних відтінків, що не напружує очі і не набридає дуже тривалий період часу, що означає, що ця будівля може дуже довго прослужити.

Ще одним важливим фактором є те, що дизайнери дуже ретельно продумали ергономічну складову даного проекту і оснастили читальні зали всім необхідним, а саме: хорошим загальним освітленням і настільним, щоб можна було писати і читати без шкоди для зору; робочі місця розділені таким чином, щоб можна було працювати як поодинці, так і великою групою людей і, звичайно ж, спокійний, не помітний дизайн, але дуже вражаючий.

Рисунок 1.8 . Центральна бібліотека Калгарі. Snøhetta, DIALOG. 2018 р. Хол зі сходами[6]

1.3. Вивчення нормативної бази проектування бібліотеки

Проектування бібліотек виконується відповідно до норм і правил, розроблених для громадських споруд. Однак будівля бібліотеки має свої специфічні особливості, обумовлені покладеними на цей об'єкт завданнями.

Перш за все, простір бібліотеки має дозволяти зручно і функціонально розміщувати величезну кількість друкованих видань і для цієї мети проектувальники передбачають систему архівів, комор і сховищ.

При проектуванні бібліотеки найсуворіші заходи вживаються для забезпечення пожежної безпеки, найчастіше за рахунок проектування автоматичних пристроїв пожежогасіння.

Відповідність мікрокліматичних умов нормативам досягається за рахунок грамотного проектування таких інженерних систем як опалювальної (в деяких випадках повітряного опалення), вентиляційної (витяжна вентиляція і припливна) і системи кондиціонування (очищення повітря від пилу і вологи).

Крім цього існують розроблені нормативи регламентують площу архівів, а також читальних залів в залежності від обсягів бібліотечних фондів. [8]

Висота стелажів встановлюється з умов досяжності книг для стоїть поруч зі стелажем читача. Ця висота, достатня для розміщення восьми рядів книг форматом в 1/8 листа або ж для одного ряду книг форматом в j листа і семи рядів форматом в 1/8 листа. У високих приміщеннях стелажі можна влаштовувати більш високими, використовуючи при цьому пересувні сходи або влаштовуючи спеціальні галереї. У нових бібліотечних будівлях висота поверхів приймається 2,25 м, що відповідає нормальній висоті стелажів. Товщина перекриття становить близько 8-10 см (перекриття, що сприяють небажаній циркуляції повітря в книгосховищах, влаштовувати не рекомендується).

Ширина проходів між стелажами для книг, що користуються великим попитом, 85 см; звичайна ж ширина проходів-від 72 до 77 см. Книги беруть з

полиць і ставлять на місце зазвичай вручну; при значній довжині проходів книги подають на спеціальних візках. На інші поверхи книги переміщують за допомогою ліфтів або автоматичних транспортних пристроїв (стрічкових транспортерів тощо). Чим більше світла, тим більшою може бути глибина книгосховища і тим дешевше обходиться його будівництво та експлуатація. Для захисту від надмірної інсоляції застосовують лите скло з хвилястою поверхнею. Сходи повинні влаштовуватися через кожні 25 м у багатоповерхових книгосховищах слід передбачати сходи на випадок аварій. Температура повітря в книгосховищі близько 15°С.щоб уникнути інтенсивного запилення необхідна хороша вентиляція книгосховища; переважно пристрій штучної вентиляції, що діє при закритих зонах.

До планування сховищ в будівлях бібліотек пред'являються наступні вимоги:

- книгосховище повинно мати зручні зв'язки з відділом обробки, кафедрами видачі, секторами відділів, лабораторією гігієни та реставрації, а також безпосередньо повідомлятися товариськими приміщеннями відділу зберігання та відділом міжбібліотечного абонемента;
- у бібліотеках складових фонд понад 50 тисяч одиниць зберігання в обсязі основного книжкового сховища, слід виділяти обміняно-резервні фонди. Зону резервного фонду розташовують поруч з виробничими приміщеннями, що відносяться до сектору обмінного фонду. Це проводиться з метою створення зручного зв'язку з експедицією. Але при виникненні складнощів з розміщенням зони резервного фонду згідно з нормативами, допускається його перенесення в окреме приміщення;
- сховища пересувного фонду рекомендується розташовувати суміжно зі службовими приміщеннями, передбачаючи тим самим зручний зв'язок з експедицією, тобто приміщеннями приймання і розпакування літератури;
- сховища, призначені для зберігання великогабаритних матеріалів, куди відносяться креслення ізографіки, карти, кальки, газети та інша

документація, розміщують в окремому приміщенні, відчуженого від залів обслуговування відвідувачів та інших функціональних груп.

Сучасній бібліотеці притаманне наступне зонування:

- Зона обслуговування читачів (читальні зали, абонементи, комп'ютерні робочі місця, кабінки для індивідуальної роботи, тощо).
- Зона зберігання носіїв інформації (книгосховище та підсобні приміщення при ньому, зберігання аудіо - та відеоінформації тощо).
- Адміністративно-виробнича зона (службові відділи, господарські, підсобні та адміністративні приміщення, Лабораторії та майстерні тощо).
- Навчально-інформаційна зона (універсальні аудиторії, приміщення для групових та індивідуальних занять, лекційні та конференц-зали, освітні тренінг - центри, обсерваторія, університетський телецентр, радіовузол, видавничий сектор тощо).
- Комунікативна зона, що включає в себе 3 типи громадських просторів:
- комунікативно-експозиційне (виставкові простори, музей) ;
- комунікативно-релаксаційне (тераси, зимові сади, зони відпочинку, кафе, буфети);
- комунікативно-утилітарне (холи, вестибюлі, фойє, атріуми).

У будівлях сучасних університетських бібліотек всі перераховані функціональні зони не завжди мають чіткі межі.

Розрахунковими показниками бібліотек є об’єм фондів і число читацьких місць. Обсяг фондів і число читацьких місць бібліотек визначається завданням на проектування.

Будівлі закладів культури та дозвілля за рівнем комфорту поділяють на три групи :1-високий , 2- середній ,3- стандартний .

1 рівень комфорту можливо для закладів загальнодержавного рівня, що

окремо розташовані.

2 рівень комфорту можливо застосувати у закладах місцевого рівня.

3 рівень комфорту рекомендується застосовувати у сільських закладах.

Приміщення будівель кінотеатрів , театрів , клубних закладів поділяються на комплекси і групи приміщень, об'єднаних нерозривними технологічними зв'язками :

- приміщення комплексу глядачів ;
- приміщення демонстраційного комплексу ;
- приміщення , що обслуговують сцену (естраду)
- адміністративно -господарські приміщення
- виробничі приміщення
- приміщень клубного комплексу. [9]

У будівлях бібліотек слід передбачати такі групи приміщень: обслуговування читачів; зберігання; службові та службово-побутові . Склад приміщень будівель бібліотек повинен визначатися завданням на проектування. Приміщення бібліотек допускається об'єднувати в одній будівлі з установами культури, мистецтва, управління і підприємствами книжкової торгівлі будинках заввишки чотири поверхи і більше необхідно передбачати влаштування пасажирських ліфтів. Над сховищем, читальними залами і приміщеннями для читання забороняється розміщення санітарних вузлів і інших приміщень, пов'язаних з мокрими процесами. Будинки бібліотек слід проектувати висотою не більше 9 поверхів будівлях бібліотек число місць в кафе або буфетів, наявних в за контрольній зоні, визначається з розрахунку одне на 10 читацьких місць. [10]

Число читацьких місць в масових бібліотеках не повинно перевищувати 0,8 читацького місця на 1000 од. зберігання обсягу фонду бібліотеки.

Розрахункове число читацьких місць універсальних і спеціальних наукових бібліотек визначається завданням на проектування.

Читальні зали слід проектувати місткістю не більше ніж 100 читацьких місць.

Проектувати їх прохідними для відвідувачів інших підрозділів бібліотеки не допускається.

У громадських будинках , а також у приміщення громадського призначення слід передбачити тамбури для теплового та вітрового захисту . Ширина тамбура повинна перевищувати ширину дверей не менш ніж на 0,2 м. Глибина тамбура повинна бути розрахована на можливість користування особа з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення . Глибина повинна становити не менше 1,8 м , а його ширина – не менше 2,2 м. [9]

При проектуванні вестибюльної групи громадських будинків слід розраховувати не менше ніж 0,5 м2 на кожного супроводжуючого.

Площею гардеробних для верхнього одягу за бар'єром слід приймати з розрахунку одне місце не менше 0,08 м2 .Глибина гардеробних за бар'єром не повинна перевищувати 6 м . Між бар'єром та вішалками слід передбачити прохід не менше 1м. [9]

Висота приміщень надземних поверхів громадських будинків від підлоги до стелі не менше 3.0 м . [9]

Ширина сходів у громадських будівлях має бути не більше 2,5 м. [9]

Висота залу для глядачів, а також лекційного залу (аудиторії), обладнаних кіноустановками, визначається розрахунком залежно від призначення залу і відповідних технологічних вимог. У залі для глядачів за наявності ярусів чи балконів з кількістю рядів не більше трьох висоту від підлоги місць для глядачів до низу вступних конструкцій розташованих вище ярусів, балконів чи стелі залу

для глядачів слід приймати не менше 2,5 м2, а при більшій кількості рядів – не менше 3 м. Висота бар'єрів балконів повинна бути не менше 0,9 м2 на бар'єрах слід передбачати пристосування, що запобігають падінню предметів з висоти. [9]

Зали для глядачів слід проектувати з урахуванням встановлення в них крісел з відкидними сидіннями. Ширину крісел (між осями підлокітників) слід приймати не менше 0,52 м, ширину стільців і лав – не менше 0,45 м. Глибина крісел, стільців і лав повинна забезпечувати ширину проходів між рядами не менше 0,45 м. Відстань між спинками крісел (глибину ряду) слід передбачати не менше 0,9 м, а між спинками стільців чи лав – не менше 0,85 м, у кінотеатрах – не менше 1,0-1,1 м. [11]

Відстань між передньою межею естради (сцени, авансцени чи бар'єра оркестрової ями) та спинками сидінь першого ряду місць для глядачів слід приймати не менше 1,5 м, а в залах для глядачів місткістю до 300 місць – не менше 1,2 м[12]

Світло проекційну слід розташовувати в зоні таким чином, щоб кут відхилення оптичної осі проектора від нормалі в геометричному центрі будівельного порталу по червоній лінії сцени не перевищував: у горизонтальній площині 9°, у вертикальній площині при проекції зверху вниз 9° знизу наверх 3°

Звуко апаратну, кабіну диктора (мовну) і перекладачів, а також ложу звукооператора (звукорежисера) слід розміщувати із забезпеченням прямої видимості сцени(естради). Приміщення звуко апаратної допускається передбачати без забезпечення прямої видимості сцени (естради) у випадку, коли видимість забезпечується з ложі звукооператора. [12]

Архітектурно-планувальне рішення будівлі бібліотеки залежить від комплексу факторів: її величини, містобудівної значущості, природно-кліматичних умов, технологічних засобів, будівельних конструкцій, темпу інвестицій та інших. [13]

Історично склалося так, що узагальненою оцінкою просторового рішення виступає розташування книгосховища в системі бібліотечних приміщень, в першу чергу взаємозв'язок "книгосховище - читальні зали". І в умовах комп'ютеризації розміщення цих елементів в структурі проектів бібліотек залишається актуальним.

Визначають такі схеми планування як вертикальна і горизонтальна. Горизонтальна схема полягає в тому, що просторі читальних залів дозволяють використовувати прийоми вільного планування. У вертикальній схеми відзначаються такі гідності, як невеликі ділянки, необхідні для будівництва, домінантність вертикальної композиції, цінна в містобудівних рішеннях, використання більш швидкісного, ніж горизонтальний, вертикального транспорту для доставки книг, можливість створення добре ізольованих невеликих читальних залів. [14]

РОЗДІЛ ІІ. ЗАСОБИ І ПРИЙОМИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕР'ЄРУ

2.1. Вихідні дані

Національна бібліотека ім. В. і. Вернадського Національної академії наук України входить до числа найбільших бібліотек світу. Будівля бібліотеки складається з 4-поверхової (стилобатові) і 28-поверхової (висотної) частин, функціонально представляють собою одне ціле, а також двох підземних поверхів.

У нижніх чотирьох поверхах будівлі розміщені вестибюлі, зали різного призначення, службові та інші спеціальні приміщення бібліотеки. Вище розташовані поверхи призначені для книгосховища і технічних приміщень.

Значна поверховість будівлі і високе питоме навантаження в книгосховищі зумовили застосування металу для несучих конструкцій споруди.

Місцезнаходження: пр. Голосіївський, 3, Київ, Україна

Призначення: Національна бібліотека

Корисна площа: 35 700 м2.

На рисунках подані схеми загального і локального розташування.

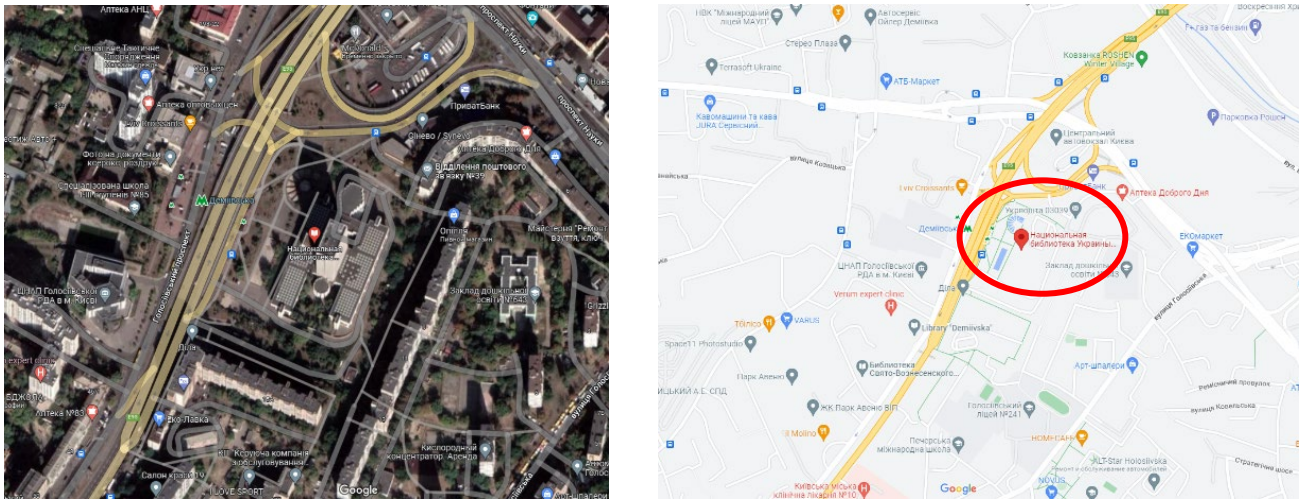

Рисунок 2.1.Ситуаційна схема розташування бібліотеки

2.2. Концепція інтер’єру

Після вивчення концепції самої будівлі та інтер'єру попередніми архітектором і всіма людьми, хто над ним працював, з'явилося бажання зберегти первісну ідею. Так як в розробці тільки лише 2 приміщення, також не можна було допустити, щоб вони відрізнялися за стилем від інших приміщень.

На додаток до цього, з'явилася необхідність важливість зберегти те художню спадщину, що залишилося у нас від попередніх поколінь, так як це стало особливо значущим в наш час. У бібліотеці дуже багато значущих творів мистецтва таких як багатометрових розписів на стінах і гобеленів, їх ніяк не можна було просто зафарбувати під сучасний мінімалістичний дизайн, але з'явилося завдання обіграти їх таким чином, щоб вони вигідно і по новому звучали в новій інтерпретації. Виходячи з цього, потрібно було підібрати такі конструкції і колірне рішення, яке виконає всі поставлені завдання.

У вестибюлі бібліотеки розташоване монументально-декоративне панно «Болі землі»(автори В.І. Пасівнко та в. м. Прядка, площа 300 м2), виконане в техніці енкаустики. Основною темою цієї композиції є розкриття головного призначення науки — захисту життя на Землі.[3]

Саме ця тема є головною концепцією мого проекту. Бібліотека-це не просто місце, де зберігаються книги, це храм науки, який призначений для того, щоб шляхом знань і освіченості перешкоджати людської дурості, яка здатна на найстрашніші речі. Тим самим, якби більше людей були більш освічені і починають, вони б не робили непоправні і жахливі речі, з якими нам доводиться стикатися на сьогоднішній день.

Виходячи з цього, головний акцент, на який я хотіла звернути увагу глядача, це не ультрасучасний дизайн, дорогі меблі або останні технології і новітнє обладнання - моєю головною метою було створити обстановку храму для знань, який би дружно вітав будь-якого відвідувача в своїх стінах і залучав їх не тільки подивитися з боку, але спонукав зайти і провести якийсь час за книгою.

2.3. Функціонально-планувальне і об'ємне-просторове рішення інтер'єру приміщень бібліотеки

Після вирішення завдання концепції приміщення, слід перейти до іншого, не менш важливого завдання - це створити функціональну і ергономічну планування, яка б відповідала завданням того приміщення, яке йде в розробці. У моєму випадку, це хол і читальний зал бібліотеки.

Рисунок 2.2. Концепція №1

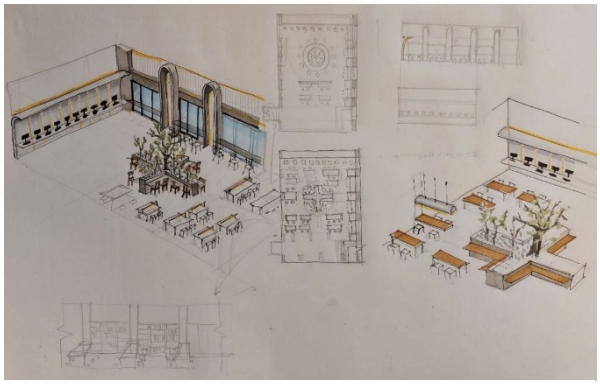

Рисунок 2.3. Концепція № 2

Рисунок 2.4. Еко павільйон.
Архітектори: Хорхе Арвізу, Ігнасіо дель Ріо, Еммануель Рамірес, Дієго Рікальде.
2011 р. Мексика.

Рисунок 2.5. Науково- музейний дослідний центр.
Архітектор: Coffey Architects
Лондон.

Особливість і в той же час труднощі в цьому проекті є те, що доводиться працювати з великою площею. З одного боку, є перевага того, що можна розмістити всі необхідні функціональні зони, але з того ж боку, їх потрібно грамотне закомпонувати, щоб планування була гармонійною і продуманий.

У всіх сферах проектування, конструкторській та дизайнерській роботі велика увага приділяється, не тільки за естетичними, технічними, функціональними показниками, але й питанням ергономіки продукції . [15]

Ергономіка бібліотечного простору включає в себе :

1. Планувальне рішення, зручний побудований логічний простір , уособлені місця ,багатофункціональні приміщення з урахування тенденції оформлення.

2. Ергономічний дизайн устаткування, зручні меблі по висоті ,можливості трансформування, стаціонарні і мобільні елементи умеблювання. Зручні робочі місця.

3. Температура і мікроклімат у приміщенні .

4. Соціальні фактори , приязність і орієнтованість на споживача. Все ж таки бібліотечний простір орієнтований на роботу на одному місці тому важливо використати зручні місця для роботи з архівом. Приклад організації робочого місця

Коли дизайнер входить в приміщення, з яким він буде працювати, він повинен відразу уявити як буде виглядати кімната, як і хто їй буде користуватися, які присутні недоліки, які потрібно приховати, і які є переваги, щоб зробити на них акцент.

Відповідно до темпу та інформаційної насиченості сучасного життя варто прийняти, що поняття «простір бібліотеки» неминуче переосмислюється. На сьогоднішній день можна визначити, що простір сучасної бібліотеки - це багатофункціональне культурно-освітнє середовище, яке об'єднує:

- інфраструктуру для забезпечення доступу до знань та інформації, а також для комунікації, навчання, творчості та дозвілля;
- освітній і розвиваючий контент і його носії;
- обладнання для створення і споживання контенту (мультимедійного, текстового, графічного);
- комплекс послуг, що надаються компетентними фахівцями бібліотечної справи (рекомендаційний сервіс, бібліографічні послуги, просвітницька робота).

Якісно організована система цих складових дозволить вирішити наступні актуальні завдання:

- створення єдиного простору для отримання знань, самореалізації, інтелектуального дозвілля та спілкування;
- розширення кола категорій відвідувачів;
- збільшення кількості часу, проведеного читачами в бібліотеці;
- залучення більшої кількості відвідувачів до культурно-освітньої діяльності бібліотеки, формування місцевих спільнот на базі спільної діяльності та інтересів;
- функціонування в якості «третього місця" - простору відкритої соціалізації, нейтрального місця спілкування і дозвілля;
- збільшення відвідуваності бібліотеки.

Багатофункціональність передбачає забезпечення реалізації різних видів діяльності на території бібліотеки. Їх можна умовно розділити на два блоки: базовий функціонал і розширений. Окремий блок розкривається певним переліком функцій, кожна з яких вимагає організації відповідного просторового модуля. Модулі можуть перетинатися, об'єднуватися і зливатися, але повинні забезпечувати успішну (комфортну) реалізацію заданих функцій.

2.4. Композиційне рішення інтер'єру

Бібліотека- це місце знань, де людина може в тихій і спокійній атмосфері повністю зануритися в захоплюючу розповідь або наукову доповідь щоб ніщо не відволікало від цього, обстановка повинна бути спокійною, без яскравих і контрастних кольорів і помітних акцентів. Композиція повинна бути врівноважена і вигідно підкреслювати форму приміщення.

Звичай створювати середовище, покликане впливати на почуття і поведінку людей, зародився в глибоку давнину - ще до того, як сформувалися інші складові нашої цивілізації, такі як письмова комунікація, будівництво міст і навіть землеробство, традиційно вважаються найважливішими факторами, які запустили процеси, що призвели до формування людства в його сучасному вигляді. [16]

Якщо брати до уваги хол, він має нехитру прямокутну форму, однак, його незвичайність і унікальність полягає у високій стелі трикутної форми і великим круглим скляним отвором на самому верху з металевим візерунком у формі квітки.

Те ж саме можна сказати і про читальному залі-форма приміщення проста, прямокутна, але найбільша перевага - це стеля. На ньому, по всій його площі, розташовані великі круглі скляні отвори, які роблять просто незабутню атмосферу всій бібліотеці. А по-друге, завдяки ним в приміщенні завжди багато природного світла, що найсприятливішим чином впливає на здоров'я людини: природне світло не шкодить очам, а також таке рішення добре впливає на психічний стан, так як немає відчуття, що людина сидить довгий час в чотирьох стінах.

Виходячи з цих даних, можна відзначити, що навіть без численного декору і яскравих акцентів, первинний інтер'єр виглядає самодостатньо, а значить, що завдання дизайнера полягає в тому, щоб його підкреслити, а не навантажити, переміщаючи акцент на більш звичайні і звичні оку речі.

Звертаючи уваги і проаналізую всі вищезгадані фактори, я прийняла рішення створити лаконічний, світлий інтер'єр з деякими акцентами, які б за своєю стилістикою перегукувалися з копмозиційно головним наголосом архітектурного задуму.

Перше, що бачить відвідувач, входячи в бібліотеку - це хол. Це те, що справляє перше враження від усього приміщення в цілому. Тут я хотіла показати незвичайність і в якійсь мірі нереальність сприйняття. Сама по собі планування дуже своєрідна, що дуже характерно для радянської архітектури і я хотіла продовжити цю концепцію через інтер'єр.

«Сучасна бібліотека більше не є простим сховищем книг і журналів, вона стає лабораторією для досліджень і експериментів, тихим притулком для навчання. , читання та роздуми, інтелектуальний центр спільноти...»[17]

Рисунок 2.6. Бібліотека Академії Філліпса Ексетера (2011) [17]

Хоча приміщення холу дуже велике і в ньому можна було б розмістити багато функціональних зон для експлуатації, але я поставила іншу мету: коли відвідувач зайде всередину будівлі, він відразу відчує, що потрапив в незвичайне місце, а саме в храм знань, який призначений для того, щоб оберігати життя на Землі. Саме про це говорить назва монументально-декоративного панно «Болі землі» (автори В. і. Пасівнко та в. м. Прядка, площа 300 м2), виконане в техніці енкаустики. (рис.2.7.) [3]

Інтер'єр бібліотеки повинен говорити про те, що це не просто місце, де можна знайти будь-яку книгу, але вийти звідти іншою людиною, з іншим

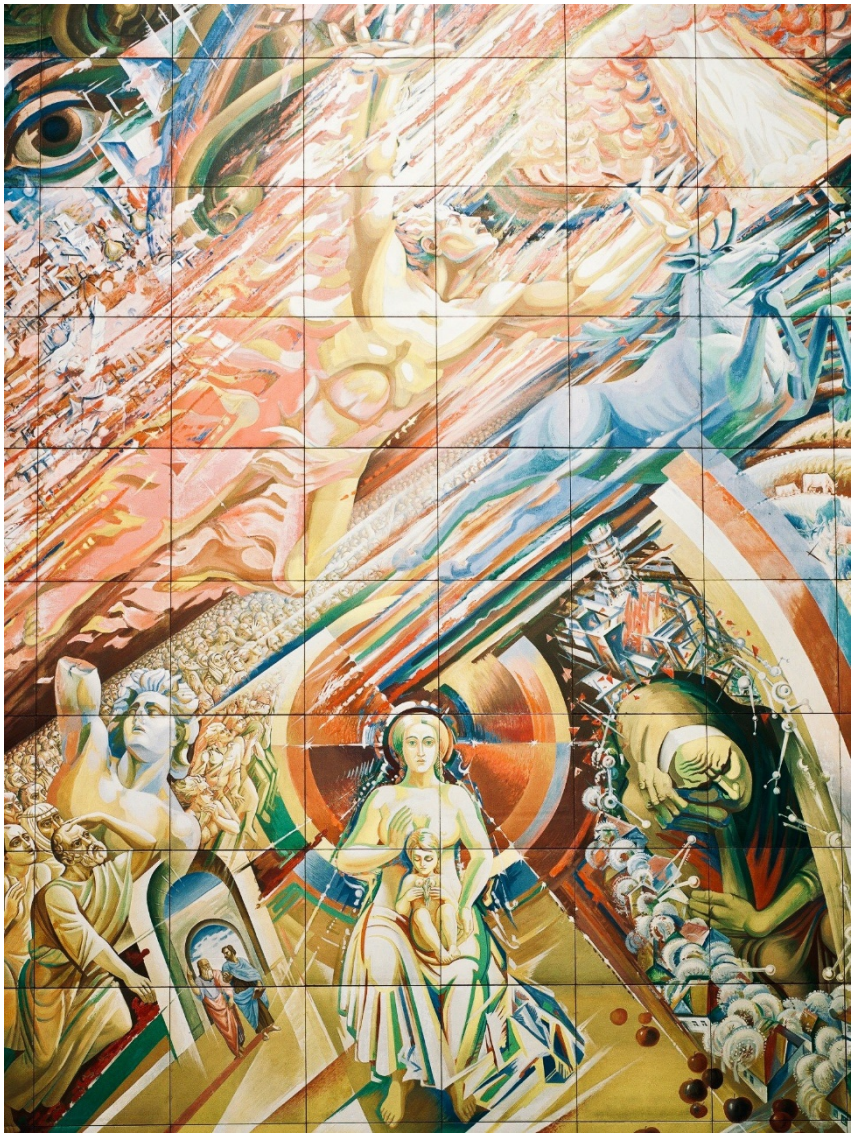

Рисунок 2.7. В.І. Пасівнко та В. М. Прядка «Болі Землі». Декоративно-монументальне панно в холі бібліотеки Вернадського. [3]

мисленням і більш свідомим сприйняттям до навколишнього світу. Тут людина повинна відчувати себе в безпеці, так як інші люди навколо прийшли з тією ж метою - заповнити духовну та інтелектуальну потребу.

Насамперед, що можна побачити в холі - це високе квітуче зелене дерево, що є символом життя. Його розташування саме в цьому місці не випадково, воно росте прямо під паном, сенс якого полягає в захисті людства посередництвом знань, відповідно, знання - це життя. Воно цвіте і заповнює киснем все приміщення. Таким чином кожен, хто близько до нього знаходиться, може відчувати цю свіжість.

Так як висота стелі дозволяє розмістити таку задумку, мені захотілося обіграти її ще деякими елементами. Таким чином, на рівні стелі, в тій частині приміщення, де починається перепад висот, спроектована горизонтальна дерев'яна перегородка. Вона створює плановість і в той же час має символічне значення, яке відокремлює «високу» філософську ідею про розумне, освічене, безпечне суспільство від реальності, в якій ми знаходимося.

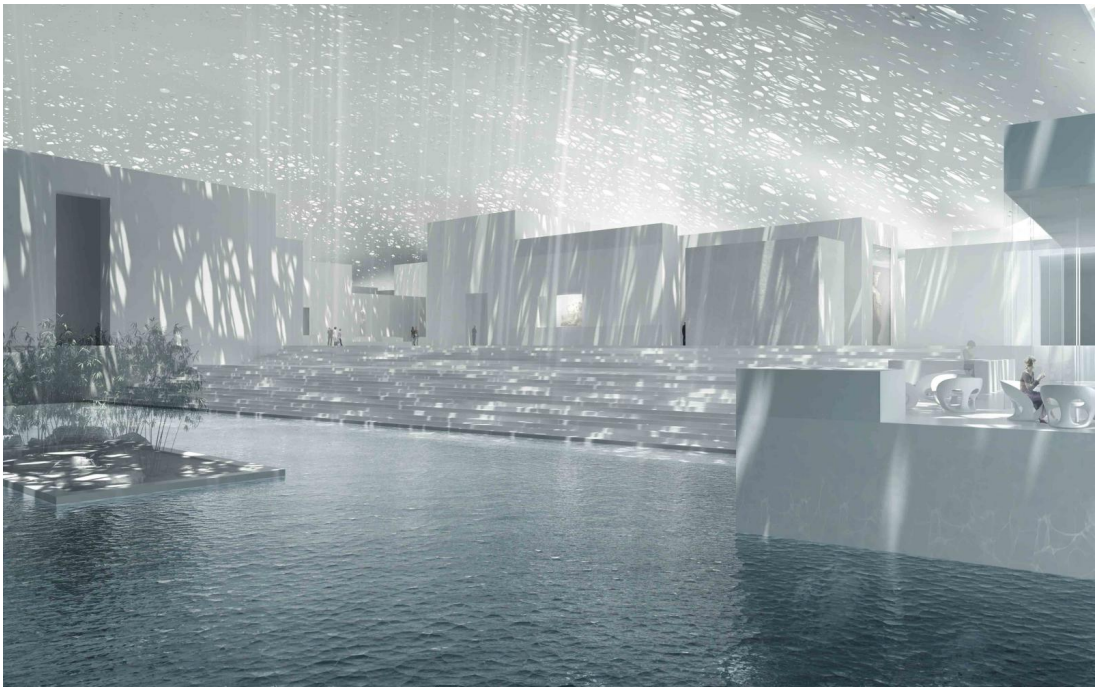

Рисунок 2.8. Лувр Абу-Дабі. Жан Нувель. 2007 р. ОАЕ

Рисунок 2.9. Мендаро Корсіні Аркітектос

Рисунок 2.10. PAACADEMY-Студія Mamou-Mani. Екопараметричні структури. Скотт Дуйе та Луїс Феліпе Сільвейра. 2021р.

Природні перешкоди, такі як дерева та скелі, відкривають доступ до землі та Неба, дозволяючи користувачам бачити існуючі та часто забуті поля природних елементів та наскільки чуйною може бути Архітектура.

Використовуючи функцію та її оточення як параметри для отримання форми, вся структура формує себе відповідно до заданого місця розташування та меж. Такого роду адаптивність і масштабованість дозволяють створювати різні конструкції, зберігаючи при цьому схожий, раціоналізований процес будівництва. В результаті вийшов павільйон відкритого простору, який згинається і взаємодіє з природою, пропонуючи уявлення про природні поля, створюючи відчуття потоку.

Ця перегородка виконана з тонких дерев'яних рейок, через які глядач може переглядати все, що знаходиться за нею, а також вона створює дуже красивий світло-тіньовий малюнок, коли промені сонця пробиваються через круглий отвір в найвищій точці. Натхненням для цього стала споруда Лувр Абу-Дабі.(рис.2.8)

За всією цією композицією, у дальньої стіни є невелика зона відпочинку, де можна присісти, так само почитати або просто спостерігати за зміною інтер'єру, в залежності від стану природи. Також, в цій зоні, прямо біля стіни монтується ще один композиційно важливий елемент, який представляє з себе гіпсокартону споруду, облицьовану деревом. Воно віддалено нагадує розкриту книгу, що також символічно стоїть за всім вищезгаданим. Тому що книга-це відправна точка до зміни і вдосконалення нашого мислення і саме вона є константою для того, хто жадає знань і для цього прийшов в її храм, бібліотеку.

Для цього проекту я вибрала світлу колірну гамму, щоб зробити акцент не на кольорі, а на наповненні і конструктивних елементів. ся меблі, оздоблювальні матеріали, покриття і конструкції виконані з натуральних матеріалів і повинні створювати максимальну зв'язок людини і природи. Таким чином, матеріали, з яких виконаний дизайн - це дерево і камінь, а колірна гамма - запрошені тони, сіро-білі кольори, які не будуть композиційно сперечатися з панном, яке виконане в яскравих кольорах.

Якщо тема твору йде від першого емоційного поштовху, то і весь процес формоутворення повинен бути підпорядкований цьому первісному і основному почуттю. Якщо головним виразним засобом є колір, то композиція повинна починатися з визначення колірних плям, які визначать і її малюнок. Тому, хто починає з малюнка, а потім додає до ліній колір, ніколи не вдасться досягти переконливого і сильного колірного впливу. Колір має власною масою і силою випромінювання і надає площині іншу цінність, ніж це роблять лінії.

Оку для його задоволення потрібна ця загальна колірна зв'язка, і тільки в цьому випадку сприйняття кольору досягає гармонійного рівновага. Два або більше кольору є гармонійними, якщо їх суміш являє собою нейтральний сірий колір. Всі інші кольорові сполучення, які не дають нам сірого кольору, за своїм характером стають експресивними або дисгармонійними. [18]

Окрему увагу варто приділити вищезгаданому панно, яке представляє значну художню цінність. Я порахувала, що було б недоречно замінити його на якусь сучасну обробку, тому шляхом підбору менш яскравих кольорів всього іншого інтер'єру, колірний акцент впаде саме на нього. Отже, він органічно вписується в концепцію і є родзинкою на тлі інших дизайнерських рішень.

Однією з головних завдань, які я хотіла досягти - це створення особливої атмосфери, піднесеної і величної, але в той же час не дуже химерною, але теплою і доброзичливою, щоб людина, входячи всередину, мав уявлення, що це не звичайна будівля. Тут можна провести паралель з храмом, який дає сили тим, хто сюди приходить, щоб морально перепочити від оточуючих негараздів.

Одне з характерних елементів, які притаманні храмовим спорудам - це арки. Арка-одна з найдавніших архітектурних форм, на зорі цивілізації вона не була просто перекриттям, вона несла в собі ритуально-символічний сенс. Слово «арка» походить від латинського «arcus»- дуга, але існує версія, що слово походить від івриту «арука», що означає «Довга, що тягнеться». З розвитком кам'яного зодчества, арки придбали повсюдний характер і стали частиною багатьох типів споруд.

Кожен з типів має свої переваги і недоліки, і вибір тієї чи іншої конструкції визначається інженером-проектувальником виходячи як з міцності вимог, так і з необхідності застосування тих чи інших матеріалів для арки, архітектурних завдань, вартості і місцевих умов будівництва.[19]

Рисунок 2.13. Обриси осей арок [16]

Вивчення арок, як основного елемента храмової і соборної архітектури, а так само, і як окремо стоїть твори монументальної архітектури – Тріумфальної арки, займає в історії мистецтв величезне місце. Застосування арок як прольотів або несучих конструкцій мало повсюдний характер вже на початку нашої ери, а оформлення арочної конструкцією входу і вікон – з 10 по 15 століття було канонічним і зумовлювало становлення архітектурних стилів. [20]

Рисунок 2.11. Соборна Мечеть Кайруана. Туніс

Рисунок 2.12. Церква Грундтвіга. Архітектор: Йенсен-Клінт, Петер Вільхельм
1926р. Копенгаген, Данія

На мій погляд, арки б гармонійно вписалися в концепцію бібліотеки і доповнили асоціацію з храмом знань. У холі вже присутні колони, вони мають несучу функцію, тому цю ідею було не складно втілити - ці колони послужили опорою для нової конструкції.

Наступне приміщення в розробці- це великий читальний зал, іменований "червоний", обґрунтоване такими меблями всередині, також ця назва полегшує ініціацію і різницю між іншими читальними залами. Для більшої зручності та

збереження традиції, новий дизайн також виконаний в червоних відтінках, щоб зберегти первісну значимість.

Як і основний хол, всередині цього залу переважають спокійні тони, які були обрані для оздоблення стін, а також однотонна стеля і сіра керамо-гранітна плитка на підлогу. Така комбінація світлого, сіруватого оточення яскравіше підкреслює акценти, в даному випадку, на червоній меблів.

Рисунок 2.14. Зображення на дошці настрою для підлогових покриттів Jacobsen. № 1

Рисунок 2.15. Зображення на дошці настрою для підлогових покриттів Jacobsen. № 2

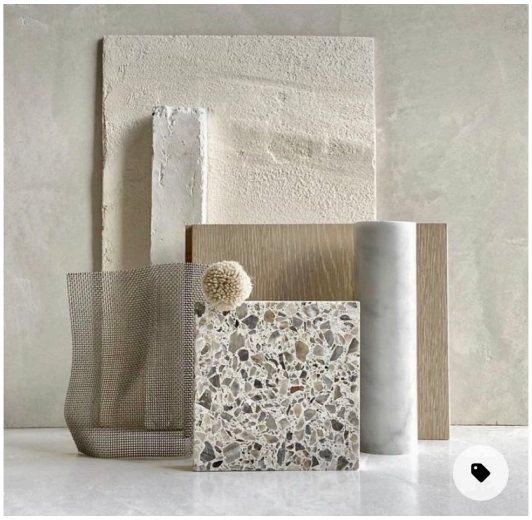

Рисунок 2.16. Зображення на дошці настрою для підлогових покриттів Jacobse. № 3

Концепція читального залу така ж як і хол. Кімната сповнена природного світла, десь присутні рослинні елементи, які крім естетичної функції сприятливо впливають на стан людини, а так само ці приміщення схожі за колірною гамою.

У зв'язку з тим, що стеля має свою особливість, а саме по всій його площа розташовані великі круглі вікна, в денний час там досить природного освітлення, що дозволяє відійти від необхідності в стельовому освітленні. Однак, в разі похмурої погоди або переходу дня у вечірній час, кожне робоче місце оснащене настільним освітленням, яке комфортне для очей в разі тривалої роботи. Для тих,

хто зайнятий читанням в м'якій зоні, де немає столів і настільних лам, там присутні торшери, які не тільки справляються зі своєю основною функцією, а й вигідно вписуються в інтер'єр.

Крім іншого, деякі конструкції оснащені вбудованим підсвічуванням, що додає і світла, і створює загальний настрій залу.

Хоча читальний зал виглядає дуже незвично за рахунок такого стелі, проте форма у нього проста прямокутна. Одне із завдань, яке стоїть перед дизайнером, полягає в продумуванні композиції таким чином, щоб розділити одне приміщення на функціональні зони. У моєму випадку це:

- *групова зона,* де розташовані довгі столи, за якими можуть розміститися кілька людей або навіть велика група. Дві сторони одного столу розділені між собою кам'яною перегородкою, в якій стоять рослини і вона розділяє людей, що сидять один навпроти одного, щоб зменшити дискомфорт і не заважати один одному. Між цими стільцями передбачено ергономічно правильне відстань, щоб уникнути заподіяння незручності;
- *м'яка зона* або ж *зона для читання*, розташована біля лівої стіни. Щоб відокремити її композиційно, підлогове покриття в тій частині відрізняється від основної сірої плитці. Таким чином, у відвідувача створюється враження, що він сидить але окремому острівці, не дивлячись на те, що фактично відокремити його на більшу відстань було неможливо, так як було необхідно розмістити певну кількість людей;
- *інтерактивна зона*-це місце біля дальньої стіни, оснащене комп'ютерним обладнанням. Між стінний і столами вбудована декоративна вигнута до верху перегородка з вмонтованою LED-підсвічуванням, яка не тільки забезпечує достатньою кількістю світла, але і таким чином розділяє робочі місця композиційно за допомогою вертикальної повторюваної динами, створена простій і лаконічній конструкцією;
- *індивідуальна зона*-це зона біля вікна і вона надає можливість займатися як і за столом з підручниками і конспектами, так і м'яке сидіння, яке

вбудовано в арку і це забезпечує в якійсь мірі приватність, так як ніхто не може заглянути з боку;

- *вхідна зона* або *зона рецепції* проходить безпосередньо від входу, яка відокремлена від робочого простір за рахунок декоративних арко подібних конструкцій, які перегукуються з концепцією хола і мінімізують відчуття відвідувачів, що хтось спостерігає за ними зі спини.

Я спробувала створити максимально комфортне місце роботи для кожної людини, яка прийшла з різними цілями, будь то почитати книгу в тиші і самоті, або ж група студентів, які відвідали бібліотеку, щоб працювати над спільним проектом. Ці цілі досягалися різними способами і найефективнішими, на мій погляд методами, так як не можна було допустити, щоб без того невеликий простір було перевантажено і некомфортно у використанні.

2.5. Меблі та обладнання

Меблювання в проектованому приміщенні повинна відповідати деяким вимогам, а саме підходити по стилістиці, концепції, підходити за кольором і функції, бути ергономічною і зручною.

Тому підхід до цього аспекту дуже важливий, так як потрібно вивчити сучасний ринок і з усього розмаїття вибрати те, що підходить одному конкретному проекту. Для свого я визначилася, що ці меблі повинна бути лаконічною за формою і наявності деталей і найголовніше зручною, так як передбачається, що відвідувач бібліотеки буде проводити там чималу кількість часу і це проведення часу не повинно нашкодити його здоров'ю.

Також, крім усього згаданого, саме за допомогою меблів, в тому числі, можна створити цікаве композиційне і колірне рішення.

Рисунок 2.17. Зона проектованої читальної зали.

РОЗДІЛ ІІІ. ДИЗАЙН РОЗРОБКА ЕЛЕМЕНТУ МЕБЛІВ

3.1. Аналоги.

Дизайнер меблів проектує різні предмети інтер'єру: м'які і корпусні меблі, кухонні гарнітури, комплекти для дитячих кімнат, навчальних, медичних установ, і так далі. Дизайнер повинен створити не просто красивий елемент інтер'єру, але також цей елемент повинен бути ергономічним, функціональним і безпечним у використанні.

Промисловий дизайнер, або дизайнер меблів та обладнання -це той, хто спостерігає за процесом розробки продукту від початку до кінця або за поліпшенням існуючого продукту. Розробник меблів може проводити мозковий штурм рішень поточних проблемних точок, отримувати інформацію від зацікавлених сторін, виступати сполучною ланкою між дизайнерами, інженерами і дослідниками і допомагати створювати макети за допомогою каркасів і прототипів. Вони розуміють більш масштабні цілі продукту, але при цьому пам'ятають про деталі, необхідні для їх досягнення.

Оскільки моє завдання полягає в тому, щоб створити елемент меблів, який би вписувався в функціональні вимоги бібліотечної системи, я взяла в розробку місце для індивідуальної роботи. Перед тим як приступати до його дизайну, я вивчила деякі аналоги.

Рисунок 3.1 BuzziVille Hub. Вироб від BuzziSpace Studio

Рисунок 3.2. Крісло для відпочинку Heya від OFS Brands з повною приватністю, єдиною консоллю і балдахіном

Рисунок 3.3. Багатофункциональний диван Brick від Жоао Тейшейра

Рисунок 3.4. MUUTO.The Outline Highback Work.

Дані варіанти виглядають дуже гарно, але розглядаючи їх, потрібно відзначити деякі важливі моменти, які допоможуть у подальшій розробці власного продукту. Отже, дивлячись на ці крісла, можна знайти одну характерну рису, яка відрізняє їх від звичайного сидіння, його перевага в тому, що сидячи в цьому кріслі, людина може отримати приватність, так як ніхто не може заглядати з боку, чим саме ви зайняті.

Ще одна перевага полягає в тому, що є горизонтальна поверхня, яка служить підставкою для книги, чашки або має функцію підлокітника. Але і крім цього, є ще одна зручна функція-наявність розетки, що дозволить моментально зарядити девайс прямо під рукою.

Говорячи про довговічність в експлуатації і екологічності варто ретельно підійти до вибору матеріалів. Автори даних аналогів використовували приблизно одні й ті ж матеріали, наприклад: ніжки з алюмінію з порошковим покриттям або полірованої, дерев'яні і сталеві конструкції, наповнення холодною піною. Додаткові елементи, як, наприклад, висувний стіл для Outline Highback Work виготовлений з міцної і органічно пофарбованої плити МДФ, покритої матовим лаком, а алюмінію робить є ідеальним матеріалом для виготовлення високо деталізованих і міцних виробів Muuto, надаючи відчуття легкості міцним конструкціям. Використання текстилю для індивідуальної оббивки

Текстильна оббивка: 7,7 м / 8,43 ярда

Шкіряна оббивка: 15,8 м2 / 170,1,2 фута 2

Звичайно ж, не можна не згадати, що кожен автор, який створював той чи інший елемент меблів, добре вивчив ергономічні потреби людини і таким чином передбачив основні розміри виробу. З того виходить, що незважаючи на те, що фірми виробника різні, але загальні габарити - стандартні. Вони будуть змінюватися лише в деякому випадку, коли мета і задумка автора буде змінюватися.

На мій погляд, дуже хороший показник якості, це саме підібрані матеріали, як правило вони можуть сказати, про те, наскільки довго прослужить об'єкт і наскільки комфортним буде його використання. Тому міцна конструкція-це показник якості і сумлінності виробника. Але, звичайно ж, крім цього, візуальне враження так само важливо і автори, згаданих мною аналогів, блискуче з цим впоралися. Підібрані кольори, фактура і форма так і тягнуть, щоб їх випробувати.

Ринок затоплений пропозиціями простих рішень. У Citibank є проста кредитна картка, у Ford - проста цінова політика, Lexmark клянеться, що спростить вашу роботу. Нескінченні заклики до спрощення нині в моді, технологічні компанії продають нові поліпшені продукти, де часто «покращений» означає «доповнений».

Простота-це якість. Споживача воно робить шанувальниками простого дизайну; а для компаній – це основний стратегічний інструмент, що допомагає залагоджувати внутрішні проблеми. Лідирує в цій області голландська Philips, відома як поборник здорового глузду і простоти. Philips планує реорганізувати не тільки всі свої лінії продуктів, але і кардинально змінити методи ведення бізнесу – на користь простоти. І голландці не самотні у своєму прагненні до простоти. Пошук простих і ефективних шляхів розвитку економіки почався з концепції «розумно та просто».[21]

На додаток до вивчення аналогів, дуже важливо розуміти ще одну річ. Проект-це інструмент, що переносить ідею зі сфери уявлень в сферу реальності. Дизайнерський проект обмежений часом і не може тривати вічно. У нього є початок, середина і кінець, і саме ці обмеження пов'язують його з реальністю. Вираження дизайн-мислення в контексті проекту змушує людей ясно ставити мету на самому початку. Проект встановлює природні терміни, що забезпечують дисципліну і дають можливість відстежувати прогрес, вносити зміни і перенаправляти подальшу діяльність. Ясність, спрямованість і обмеження добре сформульованого проекту життєве важливі для підтримки високих рівнів креативної енергії. [22]

3.2. Функціональні, технологічні та конструктивні особливості

Для свого проекту бібліотеки ім. Вернадського, я розробила дизайн м'якого сидіння в читальний зал, в якому не тільки зручно сидіти за книгою, але також він дає можливість виїдатися у великому просторі в оточенні багатьох людей. Воно трохи більше звичайного крісла, тому в ньому можна прийняти будь-яку зручну позу для читання, а також в цьому кріслі просто затишно перебувати.

Крісло повністю виконує свою функцію і навіть більше. Ще однією опцією є можливість поставити комп'ютер, книгу або навіть чашку на підлокітник, так як там є певне для цього місце.

Для більшого комфорту потрібно було ретельно підібрати матеріали, щоб тканина була м'яка, високої міцності і легкої в чищенні, а дерево було не важким, екологічним і гнучким на стадії виробництва. Також важливо визначитися з м'яким наповненням всередині подушок.

Виходячи з цих факторів, я підібрала меблеву тканину AMETIST 265 г/м2 для оббивки панелі, меблева тканини AMETIST 375 г / м2 для оббивки подушок, холодну піна для їх наповнення і фанера ФК берези 15 мм..

Рисунок 3.5. Мебельна тканина AMETIST 265 г/м2

Рисунок 3.6. Меблева тканини AMETIST 375 г/м2

Рисунок 3.7 Холодна піна.

Рисунок 3.8. Фанера ФК березы 15 мм

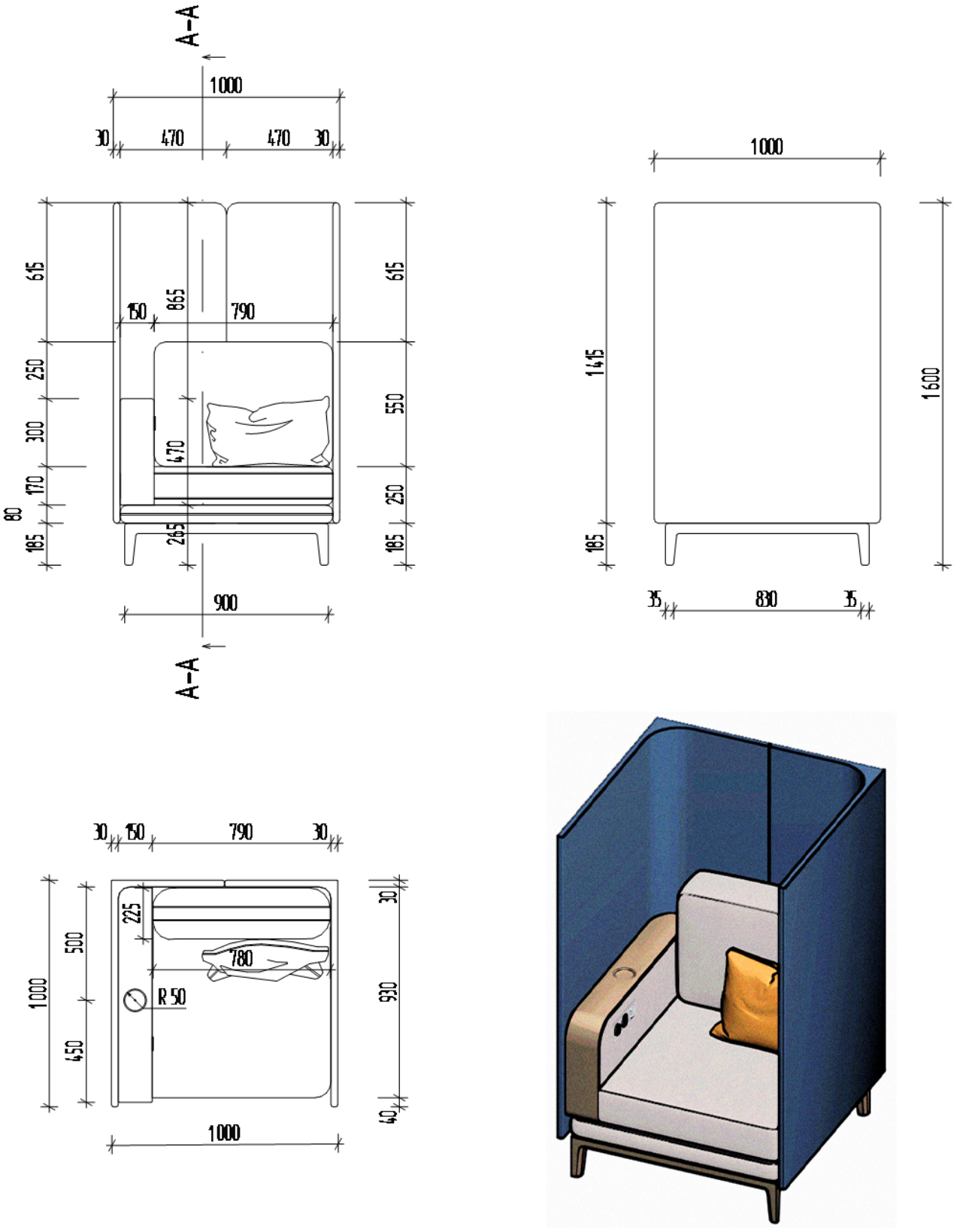

Рисунок 3.9. Креслення обладнання.

Висновок

Серед усіх робіт, які мені доводилося проектувати, це перша будівля громадського порядку і в зв'язку з цим фактором були певні труднощі. Коли проектуєш квартиру, можна спиратися на смак і переваги однієї людини або однієї сім'ї, але в даному випадку потрібно було створити інтер'єр для людей різного віку, статусу, соціального стану та інших абсолютно різних факторів.

Люди, які приходять в публічну бібліотеку настільки ж різні, наскільки і книги, що зберігаються в ній, але їх необхідно з'єднати в одному місці. Тим самим, вивчивши певні аналоги і досвід інших дизайнерів і архітекторів, я змогла вибудувати для себе особливу траєкторію по якій розвивалася ідея проектування тієї самої Всеукраїнської бібліотеки, якою ми так пишаємося.

Я спробувала створити щось своє, мою ідею і працю, яка в перспективі могла б мати підстави для того, щоб кожен відвідувач бібліотеки міг відчути ту атмосферу, яку я намагалася створити.

На додаток до цього проекту, мною була виконана розробка меблів для того ж самого приміщення, який концептуально і функціонально вписується в рамки основного проекту.

По завершенню цього завдання, мною був зроблений висновок, що робота дизайнера сповнена складнощів, так як необхідно виявляти справжні потреби людини і створити для нього найсприятливішу атмосферу, яка б задовольняла його естетичні, моральні, а іноді духовні потреби.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Архитектура и строительство библиотечных зданий. Пащенко Ф.Н. 1941
2. Хан-Магомедов С.О. Архітектура радянського авангарду : Книга перша. Проблеми формоутворення. Майстри і течії. - Москва, 1996
3. Вікіпедія. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: https://ru.wikipedia.org/
4. Сучасна бібліотечна Архітектура: типи та приклади бібліотек у світі. Автор: Дикшья Паттнаик я [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: https://thedesigngesture.com/modern-library-architecture
5. Принципи сучасного бібліотечного дизайну [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: https://www.bluentcad.com/blog/modern-library-design/
6. Archdaily [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: https://www.archdaily.com/905263/calgary-central-library-snohetta.
7. Snohetta [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL:snohetta.com/project/407-calgary39s-new-central-library
8. Особливості проектування будівлі бібліотеки [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://studwood.net/2518225/kulturologiya/osobennosti_proektirovaniya_zdaniya_biblioteki
9. ДБН В.2.2-9:2018 Громадські будинки та споруди. Основні положення. – К.: Мінрегіонбуд України, 2018. – 35 с.
10. Адамович В.В. Архитектурное проектирование общественных зданий и сооружений / В. В. Адамович, Б. Г. Бархин, В. А. Варежкин // Стройиздат. – М., 1984. – 103 с.
11. Амлинский Л. З. Организация внутреннего пространства научных библиотек информационного общества // Науч. и техн. б-ки. 2011. № 8. С. 25-35.
12. ДБН В.2.2-16:2019 Культурно-Видовищні та дозвіллєві заклади .

13. Зимоненко А.Р. Принципы организации внутреннего пространства в массовых библиотеках [Текст]: автореф. дис. … канд. арх.: 18.0002 / МАРХИ. –М., 1987. – 22 с.
14. Дригайло С.В. Створення комфортних умов роботи для користувачів і співробітників у бібліотеці / Дригайло С.В. // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2009. – N 4. – С. 63-72
15. Лінда С. М. Архітектурне проектування громадських будівель і споруд : навч. посіб. / С. М. Лінда. – Львів : вид-во Львівської політехніки, 2013. – 642 с.
16. Середовище проживання: як архітектура впливає на нашу поведінку і самопочуття. Колін Эллард. Colin Welland, 2015. 330 стор.
17. Родні Армстронг,» нова бібліотека", the Phillips Exeter Bulletin літо 1967: 8.
18. Іттен Йоханнес. Мистецтво кольору. — М.: Видавець Д. Аронов, 2000. — ISBN 5-94056-001-6.
19. Лебедєва Н.В. Ферми, арки, тонкостінні просторові конструкції. М.: Архітектура - с.2006 рік. Стр.24-35
20. Арочні конструкції. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.krugosvet.ru/enc/arkhitektura/arochnye-konstruktsii
21. Законы простоты: Дизайн. Технологии. Бизнес. Жизнь. Джон Маэда. Massachusetts Institute of Technology, 2006
22. Тим Браун. Дизайн-мышление в бизнесе: от разработки новых продуктов до проектирования бизнес-моделей. Tim Brown, 2009
23. Абрамов К. И. История библиотечного дела в СССР. 3-е изд. М., 1980.
24. Soviet Modernism - Brutalism - Post-modernism
25. Архитектура советского авангарда. Книга 1. Проблемы формообразования. Мастера и течения. Хан-Магомедов С.О. 1996